

AVPO ČR připravuje značku spolehlivosti pro neziskové organizace

Českému neziskovému sektoru stále chybí efektivní seberegulační a sebehodnotící nástroje a mechanismy. Tuto mezeru se od svého vzniku snaží postupně vyplňovat Asociace veřejně prospěšných organizací ČR (AVPO ČR), jejímž posláním je sdružovat neziskové organizace hlásící se k principům transparentnosti a profesionality.

Díky finanční podpoře z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost může AVPO ČR pracovat na systému hodnocení spolehlivosti neziskových organizací, který posune náš neziskový sektor zase o krok dále. Projekt Cesta ke zvýšení věrohodnosti neziskových organizací: zavedení systému hodnocení spolehlivosti neziskových organizací v ČR, se kterým AVPO ČR uspěla, je rozvržen na téměř dva roky (od září 2013 do června 2015). Během této doby prostuduje projektový tým AVPO ČR modely hodnocení spolehlivosti, které jsou používány v jiných zemích EU a na základě jejich srovnání a samozřejmě také s ohledem na specifické rysy a problémy českého prostředí sestaví metodiku pro hodnocení spolehlivosti neziskových organizací v České republice.

Vytvořená metodika bude ověřena v praxi

Vytvořená metodika bude posléze dvoufázově otestována. Pilotním hodnocením projde celkem 22 členských organizací AVPO ČR, které se do projektu dobrovolně přihlášily. V případě úspěšného splnění všech nároků získají jako první a zcela bezplatně značku nebo pečeť kvality (spolehlivosti), jejíž konkrétní podoba bude rovněž součástí výstupů projektu. Oproti stávajícím certifikacím bude připravovaný systém hodnocení prověřovat organizace do hloubky. Nepůjde jen o jednorázové kontroly. Hodnocené organizace budou muset vysoké standardy hospodárnosti a transparentnosti udržovat průběžně.

Projekt reaguje na požadavky dárců i NNO

AVPO ČR věnuje velkou pozornost tomu, aby nešlo jen o další přírůstek

do řady již existujících certifikátů, jejichž známost a tedy ani váha a prestiž zpravidla nejsou příliš velké. Projekt je reakcí na usnesení, které přijaly členské organizace AVPO ČR na své valné hromadě v roce 2012. V něm se shodly na potřebě vytvoření dobro-volného hodnotícího systému, pros-třednictvím kterého by neziskové organizace mohly prokazovat svoji transparentnost a spolehlivost. Zároveň vyzvaly vedení AVPO ČR, aby na tvorbě takového nástroje začalo pracovat. Kladné reakce tato iniciativa zaznamenala i mimo asociaci, byť se samozřejmě objevily i hlasy kritické.

Příznivé ohlasy vyvolalo připravované hodnocení spolehlivosti také mezi zástupci podnikatelského sektoru. Firemní dárci oceňují, že budou moci snadněji identifikovat neziskové organizace, které jsou spolehlivé, se svěřenými prostředky nakládají hospodárně a v souladu s deklarovaným posláním. Značka spolehlivosti však v tomto ohledu nemá sloužit jen velkým korporacím – stejně tak usnadní orientaci malým firmám, individuálním dárcům nebo orgánům státní správy.

Zkušenosti německých kolegů

Česká republika se vytvořením kvalitního systému hodnocení spolehlivosti neziskových organizací přiblíží starším členským zemím EU, v nichž podobné nástroje existují a v některých případech mají tradici trvající desítky let. Součástí projektu jsou i studijní cesty do Německa a Španělska, během kterých se projektový tým seznámí s prací partnerských organizací, které značky spolehlivosti udělují a zároveň navštíví některé certifikované organizace.

Návštěva v partnerské organizaci DZI

Studijní cesta do Německa proběhla letos ve dnech 5. a 6. září. Projektový tým během ní navštívil partnerskou organizaci Deutsches Zentralin-

stitut für soziale Fragen (DZI) sídlící v Berlíně. DZI existuje již od roku 1893 a je uznávanou autoritou v oblasti informování o neziskovém sektoru v Německu. Hlavním tématem, na které se DZI v posledních deseti letech zaměřuje, je podpora dárcovství. Vydává pravidelný dárcovský magazín (Spendenmagazin) a jednou ročně také souhrnný dárcovský almanach (Spenden-Almanach), který shrnuje situaci v oblasti dárcovství v daném roce a přináší rozsáhlý seznam organizací, kterým mohou zájemci směřovat své dary. Od roku 1992 uděluje DZI organizacím, které splňují stanovené nároky, dárcovskou pečeť (Spenden-Siegel). V současné době může dárcovskou pečeť DZI používat 254 organizací z celého Německa. Na zemi, která má 80 milionů obyvatel a v níž existují desetitisíce neziskových organizací, se to může zdát málo. Ředitel DZI pan Burkhard Wilke však objasnil, že je to dáno z velké části už vstupními kritérii pro získání pečeti. Malé organizace, jejichž působnost je omezena jen na určité regiony Německa, nemají možnost se o ni ucházet, neboť jejich společenská úloha je v Německu chápána odlišně než role velkých nadregionálních organizací, které svou činnost často provozují i v jiných ze-

mích. Dalším důvodem je, že DZI se zaměřuje především na kvalitu a o svých členech potřebuje mít dobrý přehled, aby mohla efektivně zastupovat jejich zájmy.

Certifikované Dary naděje

Dalšími body dvoudenního programu byly návštěvy dvou neziskových organizací, které používají dárcovskou pečeť DZI. Spolek s názvem Geschenke der Hoffnung (Dary naděje) sídlící v Berlíně staví na křesťanských základech a zaměřuje se především na pomoc znevýhodněným dětem a mladým lidem. V současnosti působí ve více než dvaceti zemích po celém světě. Činnost organizace je závislá především na pomoci individuálních dárců, kteří posílají nejen finanční příspěvky ale i věcné dary na pomoc potřebným v cílových oblastech. Dárcovskou pečeť DZI má spolek Geschenke der Hoffnug od roku 2003. Jeho ředitel pan Bernd Gülker konstatoval, že dárcovská pečeť významně přispívá k důvěryhodnosti organizace mezi dárci, vyzdvihl ale i další práci, kterou DZI pro certifikované organizace provádí, jako je kvalitní informační servis nebo organizování společných setkání.

Iniciativa pro lidi v nouzi také pracuje spolehlivě

Druhá navštívená organizace s názvem arche noVa, Initiative für Menschen in Not (iniciativa pro lidi v nouzi) má kancelář v Drážďanech. Zaměřuje se na rozvojovou a humanitární pomoc v krizových oblastech. Pomáhá zejména lidem, kteří trpí následky válečných konfliktů, útlaku a přírodních katastrof. Přestože těžiště její práce je v zahraničí, zprostředkovávala arche noVa i pomoc při nedávných povodních, které zasáhly Sasko. Arche noVa patří mezi organizace, které dárcovskou pečeť DZI získaly mezi prvními, a to již v roce 1995. Z rozhovorů s pracovníky týmu vyplynulo, že pečeť DZI oceňují hlavně jako nástroj, který jim pomáhá při získávání dárců a otevírá jim také možnost získávat prostředky z veřejných zdrojů.

Jsme přesvědčeni, že podobné pozitivní dopady jako u našich sousedů může hodnocení spolehlivosti neziskových organizací přinést i v České republice. Více informací o německém přístupu k této problematice najdete ve zprávě, která bude v nejbližších dnech publikována na webových stránkách AVPO ČR.

Aleš Mrázek

